

REGION | Zpravodajství

Studenti medicíny jsou dnes racionální, říká Zbyněk Tonar

Bez mikroskopu a počítače se plzeňský lékař a pedagog neobejde. V laboratoři tráví mnoho času.

BARBORA HÁJKOVÁ

Nedávno jmenovaný profesor medicíny a držitel Ceny Wernera von Siemens za výuku Zbyněk Tonar z Ústavu histologie a embryologie Lékařské fakulty v Plzni se ve volném čase věnuje rodině, četbě, hudbě a sportu.

V červnu jste byl jmenován profesorem. Jaké máte pocity?

V první řadě jsem vděčný svým rodičům, kteří mě vedli k tomu, abych si vážil vzdělání, a naučili mě, že vzdělání je něco, do čeho stojí za to investovat. Při samotné promoci v Karolinu jsem vzpomínal na své studenty, učitele, spolupracovníky a nadřízené, kteří mi velice pomáhali.

Bez jakých pomůcek se ve své práci neobejdete?

Můj základní pracovní nástroj je mikroskop připojený k počítači zaznamenávajícímu obraz, který pod mikroskopem vidíme. Pomocí počítače jsme schopni, pokud máme dostatečné množství vzorků, zrekonstruovat původní trojrozměrnou informaci o stavbě a uspořádání tkání, která byla v tkáních dřív, než jsme ji zpracovali a dali pod mikroskop. K výzkumu využíváme kombinaci statistiky, geometrie a histologie.

Než jste se začal věnovat medicíně, vystudoval jste pedagogickou fakultu. Co vás zavedlo od učitelství k lékařství?

V závěru studia učitelství jsem se v diplomové práci začal zabývat studiem vývoje před narozením. Proto jsem vyhledal Ústav histologie a embryologie na plzeňské lékařské fakultě, abych si mohl vyrábět vzorky, mikroskopovat a učit se. Začal jsem chodit na přednášky s medikou a tak se mi tu zalíbilo, že jsem tam pak přešel jako student.

Mohl byste z pohledu pedagoga srovnat dnešní studenty se studenty z vaší generace?

Hlavní rozdíl spatřuji v tom, že v minulosti byl výklad učitele hlavním zdrojem informací. Učebnice byly mnohdy nedostatkové, internet nebyl. Dnes je nabídka studijních podkladů obrovská. Student může být pár klik-

nutí na počítači najednou zahlcen nepřehledným množstvím informací. Učíme proto studenty odlišovat podstatné od podružného, přemýšlet a zejména to nejtěžší: používat naučené k řešení nejprve zjednodušených, poté skutečných problémů. Ostatně studenti se chovají racionálně a chodí jen na takovou výuku, která jim přinese přidanou hodnotu oproti tomu, co si mohou sami najít v dostupných zdrojích.

Co tedy zůstává stejné?

Ve výuce jsou zásady, které platí už od Komenského. Například student musí při výuce vyvíjet aktivitu. My jako učitelé děláme souběžně se studenty tytéž úkony, které chceme, aby se naučili. Například kreslíme stavbu lidského těla, mikroskopujeme stejné orgány a další. Ukazujeme jim názorně, jak na to, a přitom od nich vyžadujeme maximální zapojení a přípravu. Tento tradiční způsob výuky je nadčasový, přestože k němu využíváme nových technologií.

Jste pracovně vytížený, jak se vám daří skloubit práci s osobním životem?

Myslím si, že v tomto navázat rovnováhu je úkol na celý život. Stále hledám udržitelnou míru, se svými blízkými jsme zvyklí si vycházet vstříc, spolupracovat a tolerovat se. Důležité pro nás je také odreagování, bez kterého bychom nemohli existovat, což je pro mě například sport a hudba.

Slyšela jsem, že hrajete na baskytaru. Jak dlouho už hrajete?

Hře na baskytaru se věnuji od patnácti let, dnes hraji v tanečním orchestru na společenských akcích. V další kapele hrajeme jak autorské zhudebněné básně, tak převzatou hudbu, která nás baví. Do třetice působím ve swingové kapele. Baví mě střídání žánrů, v každém je něco zajímavého a obohacujícího.

Kam se chystáte o letošních prázdninách?

Má práce je závislá na dokončení konkrétního úkolu. Když mám rozplánovaný experiment nebo jeho hodnocení na rok dopředu, je podstatné ho dodělat. Momentálně pracuji na tom, abych vše dokončil a mohl mít dovolenou. Rád bych vyrazil na chatu v Brdech nebo se podíval na Lipno a opravdu moc se těším na hudební jazzový seminář.

Rád čtete historické romány – jaký autor a kniha jsou pro vás nejoblíbenější?

Mám čtyři nejoblíbenější autory. Prvním je Mika Waltari, jehož knihy nutí k zamyšlení. Rád mám Roberta Merleho a jeho sagu Dědictví otců, od Irvinga Stonea si rád přečtu věrné životopisy slavných osobností. Čtvrtým oblíbencem je Dan Simmons a jeho nejznámější kniha Terror, což už je spíše historické sci-fi.

Zbyněk Tonar

* 18. 5. 1976

- Je ženatý a má tři děti
- Vystudoval pedagogickou fakultu a poté Lékařskou fakultu UK v Plzni
- Zabývá se histologií a embryologií
- Vyučuje na Lékařské fakultě UK v Plzni
- V roce 2019 získal Cenu Wernera von Siemens v kategorii Nejlepší pedagogický pracovník

